

Słupsk dnia 12 marca 2012 r.

## **SPRAWOZDANIE**

### **z kontroli przestrzegania praw osób z zaburzeniami psychicznymi przebywającymi w Domu Pomocy Społecznej w Machowinie w 2011 r.**

Kontrola została przeprowadzona w dniu 7 marca 2012 r. przez sędziego wizytującego Sądu Rejonowego w Słupsku, Zofię Rudnik, na podstawie art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego/ Dz. U. Nr 111, poz. 535 z późniejszymi zmianami/ oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 lutego 1995 r. w sprawie kontroli przestrzegania praw osób z zaburzeniami psychicznymi przebywających w szpitalach psychiatrycznych i domach pomocy społecznej/Dz. U. Nr 23. Poz. 128/

Kontrolą objęto legalność przyjmowania i przebywania w domu pomocy społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi oraz warunki, w jakich osoby te przebywają, a zwłaszcza:

1. prawidłowość dokumentacji medycznej stanowiącej podstawę przyjmowania i przebywania w zakładzie osób z zaburzeniami psychicznymi,
2. prawidłowość dokumentacji medycznej dotyczącej zastosowania przymusu bezpośredniego oraz stosowania świadczeń zdrowotnych stwarzających podwyższone ryzyko dla pacjenta,
3. przestrzeganie praw osób przebywających w zakładzie, określonych w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego oraz w przepisach o zakładach opieki zdrowotnej,
4. warunki bytowe w zakładzie,
5. działalność zakładu w zakresie współpracy z sądem i kuratorami sprawującymi nadzór nad osobami z zaburzeniami psychicznymi, przebywającymi w zakładzie,
6. współdziałanie zakładu z rodzinami i opiekunami osób z zaburzeniami psychicznymi,
7. prawidłowość i terminowość załatwiania skarg i wniosków osób z zaburzeniami psychicznymi przebywających w zakładzie.

### **DOM POMOCY SPOŁECZNEJ W MACHOWINIE**

Dom ten jest placówką koedukacyjną (począwszy od 2011 r.) dla osób dorosłych niesprawnych intelektualnie (lekki, umiarkowany, znaczny i głęboki stopień upośledzenia). Domownicy są przyjmowani na podstawie złożonego wniosku o przyjęcie do domu pomocy społecznej lub postanowienia Sądu.

W 2011 r. przebywało 125 mieszkańców, pięciu domowników zmarło, przyjęto 8 osób. Domownicy nowo przyjęci:

numer dokumentacji 406

przyjęty w dniu 12.08.2011 r. na podstawie postanowienia sądu, pensjonariusz jest upośledzony umysłowo w stopniu znacznym, jest osobą samotną, pobiera rentę rodzinną po rodzicach,

numer dokumentacji 405

przyjęty w dniu 28.07.2011 r. na podstawie postanowienia sądu zezwalającego opiekunowi prawnemu na złożenie wniosku o umieszczenie w domu pomocy społecznej, ma znaczny stopień niepełnosprawności,

numer dokumentacji 404

przyjęty w dniu 02.05.2011 r., upośledzenie w stopniu umiarkowanym, wniosek o umieszczenie w domu pomocy społecznej złożył podopieczny,

numer dokumentacji 403

przyjęta w dniu 01.04.2011 r. na własny wniosek, nie porozumiewa się, ma organiczne zaburzenia ustrojowe, nie ma żadnej rodziny, w toku jest postępowanie o ubezwłasnowolnienie,

numer dokumentacji 402

przyjęta w dniu 00.04.2011 r. jest osobą chorą umysłowo, ma padaczkę, ubezwłasnowolniona całkowicie, sąd wyraził zgodę na umieszczenie w dps,

numer dokumentacji 409

przyjęty w dniu 22.11.2011 r. na podstawie wniosku opiekuna prawnego, sąd wyraził zgodę na umieszczenie w dps, ma umiarkowany stopień upośledzenia umysłowego, choruje psychicznie na zespół otępienny,

numer dokumentacji 408

przyjęta w dniu 17.11.2011 r. , ma dziecięce porażenie mózgowe, znaczny stopień niepełnosprawności, przyjęta po interwencji pracowników społecznych z uwagi na przemoc w rodzinie, nie jest osobą ubezwłasnowolnioną, brak jest wniosku o przyjęcie, brak postanowienia sądu o skierowaniu do dps. W dokumentacji pensjonariuszki znajduje się decyzja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku o skierowaniu jej do DPS w Machowinie na stałe,

numer dokumentacji 407

przyjęty w dniu 22.11.2011 r. na własny wniosek, ma umiarkowany stopień niepełnosprawności, jest osobą upośledzoną umysłowo, jest osobą samotną.

W Domu przebywa 99 osób ubezwłasnowolnionych całkowicie, 12 osób ubezwłasnowolnionych jest częściowo.

29 opiekunów prawnych stanowią pracownicy placówki, zdarza się, że 1 pracownik jest opiekunem kilku osób (maksymalnie trzech podopiecznych), co do pozostałych osoby z rodziny, utrzymujące kontakt z podopiecznymi. Kuratorami dla podopiecznych jest 7 osób z personelu.

Pensjonariusze przebywają w Oddziałach:

- „Pałac” - na piętrze 41 osób – „Nasza Rodzina”, na parterze 27 osób
- „Oaza” – 18 osób
- „Arka” – 12 osób
- „Biały Domek”- 10 osób
- „Eden”- 17 osób

W każdym domu jest kuchnia podręczna, a w Pałacu kuchnia główna. W Pałacu pokoje są trzyosobowe oraz czteroosobowe, pozostałych oddziałach od dwuosobowych do czteroosobowych. Wszystkie pomieszczenia są bardzo czyste, estetycznie i funkcjonalnie wyposażone. Ogólna powierzchnia placówki wraz z przylegającym parkiem wynosi 6 ha. W 2011 r. przeprowadzono w Pałacu remont elewacji, remont pomieszczeń kuchni, zmywalni i korytarza, remont w.c., łazienki, balkonu, werandy, łazieni, korytarza w piwnicy, zaadaptowano pomieszczenia na zajęcia z fizjoterapii, wymieniono 9 okien. W Edenie przeprowadzono remont korytarza, nadto przeprowadzono remont hydroforni, w portierni pomalowano elewację.

W placówce lekarz psychiatra oraz internista jest raz w tygodniu oraz na każde wezwanie. Działalnością opiekuńczo – terapeutyczną zajmuje się 47 pracowników, medyczno – rehabilitacyjną 7 pracowników, administracyjną 5 a gospodarczą 20 pracowników.

Pensjonariusze mogą korzystać z terapii zajęciowo – manualnej, plastycznej, teatralnej, z ergoterapii (terapia poprzez pracę). Od wiosny do jesieni działa sekcja rowerowa, domownicy mają własną siłownię, rozgrywali mecze na boisku, uczestniczyli w zawodach sportowych. W placówce w 2011 r. odbyły się imprezy: zabawy karnawałowe, przywitanie wiosny, festyn sportowy, pożegnanie lata – przywitanie jesieni, dzień ziemniaka, zabawa andrzejkowa, wyjazd na rewię na łódzie do Gdańska, do Multikina w Koszalinie, do Teatru Lalki Tęcza w Słupsku, do Teatru Muzycznego w Gdyni, na dwudniową wycieczkę do Poznania. Uroczystości obchodzone są święta Wielkanocne oraz Bożego Narodzenia. Pensjonariusze brali nadto udział w imprezach organizowanych przez inne placówki: w zabawach karnawałowych w DPS w Czarnem i w DPS w Machowinku, Misterium Męki Pańskiej w Smołdzinie, Olimpiadzie Sportowej w DPS w Przytoku, Dniu Dziecka w DPS w Machowinku, festynie sportowym w DPS w Słupsku, spotkaniu integracyjnym w DPS w Czarnem, IX Rajdzie Rowerowym Osób Niepełnosprawnych.

Odwiedziny mogą odbywać się w świetlicy w holu, w każdym czasie, oprócz pory nocnej. Domownicy mają swobodny dostęp do telefonu w gabinecie pielęgniarek, uzyskują pomoc w pisaniu listów.

W placówce przebywa z

- niedorozwojem umysłowym lekkim 19 osób,
- niedorozwojem umysłowym głębokim 17 osób,
- niedorozwojem umysłowym umiarkowanym 55 osób,
- niedorozwojem umysłowym znacznym 22 osoby,
- zespołem psychoorganicznym ołępiennym – 2 osoby,
- schizofrenią 3 osoby,
- organicznymi zaburzeniami osobowości 7 osób.

Jest prowadzony rejestr przymusu bezpośredniego. W 2011 r. był stosowany 5 razy. W każdym przypadku decyzję podejmował lekarz psychiatra. W placówce jest tzw. pokój wyciszeń, w którym starają się najpierw wyciszyć pensjonariusza rozmową, perswazją, a w ostateczności jest stosowany przymus bezpośredni.

Adnotacje o zastosowanym przymusie są odnotowane w historii choroby mieszkańca.

Dokumentacja medyczna prowadzona jest w tym zakresie w sposób prawidłowy.

Współpraca z Sądem układa się dobrze, Sąd jest zawiadomiony o wszystkich przypadkach, gdy konieczna jest bądź zmiana opiekuna lub kuratora oraz gdy opieka lub kuratela nie jest prawidłowa. Dokumentacja podopiecznych prowadzona jest prawidłowo i starannie.

### **WNIOSKI KOŃCOWE**

W kontrolowanej placówce nie stwierdzono uchybień w dokumentacji osobowej oraz dokumentacji medycznej dotyczącej przyjętych do placówki pensjonariuszy (poza przyjętą w dniu 17 listopada 2011 r. pensjonariuszką) oraz stosowania przymusu bezpośredniego. Warunki bytowe osób przebywających w placówce są również dobre. Z każdym rokiem warunki te się poprawiają.

SĘDZIA SĄDU REJONOWEGO  
w SŁUPSKU

*Zofia Rudnik*